



ת"פ 22024/05/16 - מדינת ישראל- ע"י המחלקה לחקירות שוטרים נגד גלעד ויזמן - ע"י ב"כ עו"ד ציון אמיר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 22024-05-16 מדינת ישראל נ' ויזמן
בפני כבוד השופטת גילת שלו
בעניין: המאשימה :
נגד
הנאשם
מדינת ישראל- ע"י המחלקה לחקירות שוטרים
גלעד ויזמן - ע"י ב"כ עו"ד ציון אמיר

גזר דין

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום (שהוגש כחלק מהסדר טיעון, לאחר משא ומתן שנערך בין הצדדים במסגרת הליך שימוע, וגיבוש עובדות מוסכמות), ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים בנוגע לעבירה המתגבשת מתוך העובדות האמורות, זוכה הנאשם מעבירת הריגה, והורשע תחתיה בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן- החוק).

על פי עובדות כתב האישום, ביום 14.1.15 בסמוך לשעה 09:30, בהיותו לוחם משמר הגבול בשירות צבאי חובה, שהה הנאשם ביחד עם השוטר אבי גרונב ז"ל (להלן- המנוח) ושלושה שוטרים נוספים, בחדר המגורים של הנאשם בבסיס מג"ב ביד מרדכי, ובין הנוכחים התנהלה שיחה חברית, תוך שהנאשם טיפל באקדח מסוג יריחו שברשותו. במהלך השיחה, ותוך שהנאשם הפנה למנוח אמירה מתגרה, כחלק מאותה שיחה חברית, כיוון הנאשם את האקדח לעבר המנוח, דרך אותו ושחרר נקירה; מהאקדח נורה קליע, שפגע בפניו של המנוח וגרם למותו.

במסגרת הסדר הטיעון הצהירו הצדדים בנוסף, כי מוסכם עליהם שבעת שהנאשם דרך ושחרר נקירה באקדח, הוא הניח שאין מחסנית או כדור באקדח, הגם שעובדה זו לא צוינה בכתב האישום.

הנאשם יליד 1994, ואין לחובתו הרשעות קודמות; עקב גילו הצעיר, הוא הופנה לשירות המבחן לשם הכנת תסקיר בטרם הטיעונים לעונש.

תסקיר שירות המבחן

במסגרת התסקיר סקר שירות המבחן את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, יליד 1994, רווק, אשר השלים שירות צבאי מלא, על אף ביצוע העבירה במהלך השירות, וכיום עובד כרתך בעסק משפחתי.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם לוקח אחריות על ביצוע העבירה, ומתקשה להתמודד רגשית עם תוצאותיה הקשות. לדברי הנאשם, מספר ימים לפני האירוע הוא עבר לשרת בבסיס, ובינו לבין המנוח החלו להיווצר קשרי חברות, ביום העבירה הוא שוחח עם המנוח, ואינו זוכר מדוע החזיק את אקדחו האישי, אך במהלך השיח, פלט מאקדחו כדור אשר



פגע במנוח והרג אותו; הנאשם הביע חרטה עמוקה ורגשות אשם קשים על התנהלותו ותוצאותיה הקשות; ותיאר כי מאז ועד היום הוא מתמודד עם סיוטים וקשיי שינה, ירידה חדה בתיאבון, הסתגרות רגשית, התבודדות, דכדוך, קושי להמציא בסביבה חברתית, קושי לשתף את הזולת ברגשותיו, תחושות בדידות, מחשבות טורדניות על המנוח, ותחושות של הצפה ושבר פנימי. שירות המבחן התרשם כי לצד הכאב העמוק והקושי הרגשי העז, ניכר בנאשם ניתוק מסוים, המוכר ממקרים דומים אחרים של גרימת מוות, וכן התרשם כי הנאשם משתמש לסירוגין במנגנוני הגנה.

שירות המבחן ציין כי קיבל דיווח דומה מקצינת בריאות הנפש בבסיס בו שירת הנאשם, איתה היה בקשר פרטני מעת ביצוע העבירה ועד לשחרורו. עוד צוין, כי גורמי הטיפול מטעם משרד הבטחון המטפלים בנאשם מסרו, כי הוא מגיע באופן עקבי לפגישות מיום ביצוע העבירה, וכי הוא מצוי במעקב פסיכיאטרי לצורך הרגעתו ושיפור מצב רוחו; הנאשם מסר להם דיווחים דומים לאלו שמסר לשירות המבחן, בנוסף לתכנים סביב האינטראקציה עם משפחת המנוח, רצונו לבקש מהם סליחה וחששו מתגובותיהם כלפיו; וגם הם התרשמו כי הוא מביע חרטה ורגשות אשם על הפגיעה במנוח, וכי הוא מצוי במתח ולחץ נפשי בשל גזר הדין וחוסר הוודאות באשר לעתידו.

בנוסף, אחי הנאשם תיאר תמונה מורכבת של התמודדות משפחתית קשה, על רקע התסמינים שחוה הנאשם, ורצונם של הוריהם להמנע מפגיעה ביתר הילדים והרחקתם מההליך המשפטי. האח תיאר את מצבו הנפשי הקשה של הנאשם מאז העבירה, ובנוסף את תחושת האשמה והאחריות שהוא חש על מצבם הכלכלי של הוריו, שמביאה אותו לעבוד שעות נוספות בעסק המשפחתי ללא תמורה כספית; לדבריו, המשפחה מאוחדת ברצונה לתמוך בנאשם ולסייע לו להתמודד עם קשייו.

שירות המבחן סקר את גורמי הסיכוי לשיקום בעניינו של הנאשם: היותו צעיר בעל מערכת ערכים תקינה, המנהל אורח חיים נורמטיבי, ונעדר מעורבות קודמת בפלילים; ההתרשמות כי הנאשם מביע צער וחרטה עמוקים על ביצוע העבירה, בעל יכולת גבוהה לאמפתיה כלפי הזולת, ולזקק אחריות על התנהלותו; ההתרשמות כי הוא מתמודד עם סימפטומים קשים בעקבות תוצאותיה הקשות של העבירה, ובהם רגשות אשם, תחושה עמוקה שהוא לא זכאי לחיים טובים ומשמעותיים, הצפה רגשית, וחיבור עמוק לאובדנה של משפחת המנוח; יכולתו לגייס כוחות לעבוד, וקיומה של מערכת תמיכה משפחתית משמעותית. שירות המבחן ציין, כי מעורבותו של הנאשם בעבירה מהווה אירוע חריג, קיצוני וטראומטי בחייו, והעריך כי לאור כל האמור, הסיכון להישנות התנהגות פוגענית מצד הנאשם נמוך, וכי בכפוף להמשך טיפול מתאים לעיבוד הטראומה שחוה, קיים סיכוי שיקומי גבוה לצד יכולת להמשך תפקוד נורמטיבי.

לאור כל האמור, המליץ שירות המבחן להטיל ענישה במסגרת עבודות שירות, שיהא בה להציב לנאשם גבולות מחד, ומאידך לסייע לו לשקם את חייו ואת חיי משפחתו, במסגרתה יוכל הנאשם לתרום מכישוריו לחברה, לקבל סיוע וליווי טיפולי-רגשי, וכך ניתן יהיה לצמצם את הפגיעה בערכו ובדימויו העצמי. שירות המבחן המליץ להמנע מהטלת מאסר בפועל על הנאשם, עונש אשר עלולות להיות לו השלכות קשות על תפקודו האישי, הרגשי והמשפחתי של הנאשם, ועל יכולתו לחזור לתפקוד תקין בעתיד. לצד זאת המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן, במסגרתו ישולב הנאשם בטיפול המתאים לצרכיו, בין היתר במסגרת קבוצה טיפולית ייעודית לעוברי עבירות דומות, וציין, כי לטיפול הקבוצתי האמור יש משמעות עצומה שאינה ניתנת לשחזור בטיפול פרטני.

ראיות לעונש



מטעם המאשימה העיד אבי המנוח מר אריה גרונוב, וסיפר כי המנוח, בנו הבכור ואח לשתי אחיות צעירות, היה תלמיד מצטיין, יכול היה להתקבל לעתודה רפואית, אך בחר להתגייס כלוחם בנובמבר 2013, סיים בהצלחה את הטירונות במשמר הגבול, ושירת כ-10 חודשים בבסיס יד מרדכי; לדבריו, המנוח היה ילד ממושמע, במהלך לימודיו ובמהלך שירותו הצבאי, ומעולם לא הזיק לאיש. לדבריו, זמן קצר לפני האירוע, המנוח עבר ניתוח לייזר בעיניים, בכסף שחסך ממשכורתו הצבאית, שהה 12 יום בחופשת מחלה, שהרופא לא הסכים להאריכה, והוא נאלץ לחזור לבסיס, יומיים בלבד לפני שהנאשם ירה בו למוות.

העד ביקש להדגיש כי הנאשם אינו הקרבן באירוע, שכן הוא יוכל לחזור לחייו לאחר שירצה את עונשו, ואילו המנוח לעולם לא יחזור; לדבריו, למשפחת המנוח כולה נגרם נזק קשה: מצבה הבריאותית של אשתו התדרדר בעקבות האירוע, בתו הגדולה נזקקת לטיפול פסיכיאטרי, בתו הקטנה חוותה רגרסיה במצבה, ולפני כשנה הם נאלצו לשלוח אותה לפנימייה עקב בעיות התנהגות, עבודתו נפגעה בשל הצורך להגיע לדיונים או לנסוע לבקר את בתו, וגם המשפחה המורחבת כולה נפגעה קשות.

האב שיתף בתחושותיו הקשות ובאכזבתו מהתנהלות ההליך המשפטי, הן העובדה שהנאשם לא הואשם בעבירת רצח, הן העובדה שהמאשימה לא ראתה בו כמסוכן ולא ביקשה להגבילו, כך שהוא לא שהה במעצר או במעצר בית, והן העובדה שהורשע בסופו של דבר בגרימת מוות ברשלנות. לבסוף ביטא האב את התחושה הקשה של המשפחה על כך שהמנוח נהרג מוות "סתמי", לא במלחמה, בפיגוע, בתאונה או ממחלה, אלא ע"י מי שאמור היה להיות חברו לנשק, ועתר כי ייגר על הנאשם העונש המקסימלי האפשרי.

בנוסף, הוגש מכתב שכתבה המחנכת של המנוח, בו תיארה את מידותיו הטובות של המנוח, ערכיו, אופיו החיובי והנעים, תרומתו לחברה, הישגיו הגבוהים בלימודים, ואת הקושי הרב שבאובדנו.

מטעם ההגנה העידה הגב' סיגלית גלאי, יועצת בתיכון בו למד הנאשם, לגבי היכרותה עם הנאשם, בין היתר על רקע נסיעת השכבה לפולין, ותיארה אותו כתלמיד דומיננטי, שכיהן כנציג מועצת התלמידים, התנדב והיה פעיל חברתית, תלמיד טוב שסיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות; לדבריה, הנאשם היה תלמיד נורמטיבי ומכבד גבולות, שמעולם לא היו קשיים בהתנהגותו, כך שהידיעה על האירוע התקבלה בהלם בבית הספר, הם יצרו קשר עם המשפחה והיא ערכה ביקור בית, בו התוודעה למצבו הנפשי הקשה של הנאשם, ומאז היא שומרת עמו על קשר טלפוני, ומנסה לרומם את רוחו, שכן הוא מצוי במתח בלתי פוסק.

בנוסף הוגשו מכתבי המלצה ממוריו של הנאשם בבית הספר, לגבי הישגיו בלימודים, התנהגותו הטובה, ותרומתו החיובית לחבריו בכיתה ולקהילה בכלל; כן הוגשו מכתב המלצה ממפקדו של הנאשם בעת ששירת כמש"ק מתנדבים במצל"ח דרום (לאחר האירוע), ותעודות הערכה על פעילויות ופרויקטים חברתיים והתנדבותיים שונים בהם השתתף.

הטיעונים לעונש

ב"כ המאשימה הפנתה לערך החברתי המוגן על חיי אדם, ולכך שבענייננו הוא נפגע במידה הגבוהה ביותר; טענה כי לעבירה של גרימת מוות ברשלנות יש מנעד רחב של מקרים, שחומרתם משתנה בהתאם לרמת הרשלנות;



הפנתה לנסיבות ביצוע העבירה בענייננו, וטענה כי מדובר ברשלנות ברמה גבוהה, ברף העליון של העבירה, בהתחשב בעובדה שמדובר בירי מנשק לאחר שהנאשם דרך, כיוון ושחרר נקירה, ובהקשר זה הפנתה לאמור בהכרעת הדין לגבי רמת הרשלנות. לדבריה, ידוע כי גזירת הדין בעבירות רשלנות, שמבצעה לרוב נורמטיביים, אשר לא חפצו בתוצאה הקטלנית, היא קשה; ולמרות זאת, לאור הצורך בהרתעה, בעיקר בעבירות שבוצעו בנשק, ולאור חומרת האירוע ורמת הרשלנות, יש להעביר מסר חד משמעי, בדרך של ענישה מחמירה.

עוד הפנתה ב"כ המאשימה לטרגדיה הגדולה שנגרמה למשפחת המנוח, לסבל ולמצוקה שחווה כל המשפחה המורחבת, נזק שלטענתה אמור לבוא לידי ביטוי במסגרת העונש.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה במסגרתה הוטלו עונשי מאסר מוחשיים בעבירות דומות, בשים לב לנסיבות המקרה, לרמת הרשלנות ולמידת הנזק שנגרם.

לאור כל האמור לעיל, עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם שבין 10 ל-18 חודשי מאסר.

לגבי גזירת דינו של הנאשם, הפנתה ב"כ המאשימה מחד לעברו הנקי, ומאידך לעולה מתסקיר שירות המבחן כי קיים ניתוק מסוים וקושי בהבנת משמעות הדברים. לאור האמור, ובעיקר לאור חומרת העבירה ותוצאותיה, עתרה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למשפחת המנוח.

ב"כ הנאשם פתח את דבריו באמרו, כי אין מילים לתאר את הטרגדיה הקשה ואת עוצמת הכאב של משפחת המנוח, וכי אף עונש שיוטל על הנאשם לא יוכל לרפא את כאבה. לצד זאת, טען הסנגור כי מדיניות הענישה צריכה להביא בחשבון שיקולים נוספים, שאינם קשורים בסיפוק אינטרסים שאינם ממין העניין או רגש נקמה, שכן עבירות הרשלנות הן עבירות ייחודיות, בעניינן קיים שיח אקדמי באשר להצדקה להטלת עונש מאסר על אדם שלא התכוון לבצע מעשה, אלא התרשל.

הסנגור טען כי לעבירה של גרימת מוות ברשלנות יש מנעד רחב, וכי נטיית בית המשפט תהא להעניש ביתר חומרה, ככל שהרשלנות גבוהה יותר, ולהיפך. עם זאת, טען כי מכלול הנסיבות שנדונו במסגרת הכרעת הדין בענייננו- ביטול הסדר הטיעון, העובדות עליהן הסכימו הצדדים, החסר הראייתי, ובעיקר הנחתו של הנאשם שבאקדח לא היו מחסנית או כדור- מציב את רשלנותו של הנאשם ברף נמוך מאד, ואינו מצדיק את שליחתו לריצוי עונש מאסר בפועל.

אשר לפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה, טען הסנגור כי מדובר במקרים חמורים יותר מבענייננו, בהם הרשלנות היתה חמורה ונשקה לעבירת ההריגה, אבחן אותה מענייניו של הנאשם, והגיש פסיקה במסגרתה הוטלו עונשים קלים יותר במסגרת עבודות שירות.

עוד הפנה הסנגור לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי הנאשם הוא אדם נורמטיבי שלא נשקפת ממנו מסוכנות לביצוע עבירות בעתיד; וכן ניתן ללמוד ממנו על החרטה העמוקה שמבטא הנאשם, על התמודדותו הקשה עם העבירה ועם תוצאותיה, עליהן הוא מתייסר ומעניש את עצמו, על הטיפול שהוא עובר מיום האירוע ועד היום, ועל סיכויי שיקומו.

לטענתו, לאור הנסיבות המפורטות בתסקיר, רמת הרשלנות הנמוכה, והפסיקה אליה הפנה, יש מקום לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן במסגרתו ישולב בטיפול קבוצתי.



הנאשם עצמו אמר, תוך שהוא חנוק מדמעות, שהוא מצטער על מעשהו, ושיש ימים בהם הוא היה מעדיף להיות במקום חברו המנוח, ולא במקום בו הוא נמצא היום.

דין והכרעה

בסימן א1 לפרק ו' לחוק, שכותרתו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" נקבע עקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, היינו, ניתן משקל בכורה לשיקולי הענישה של גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה, על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם.

העבירה של גרימת מוות ברשלנות היא עבירה ייחודית- מחד, מדובר בעבירה חמורה הנמנית על עבירות ההמתה, שכתוצאה ממנה נגרם הנזק הגדול מכל- של אבדן חיי אדם, ואשר הערכים המוגנים בגדרה הם עקרון קדושת החיים וזכותו של אדם להגנה על שלומו, על חייו ועל שלמות גופו; מאידך, מדובר בעבירה שהיסוד הנפשי הנדרש להרשעה בה הוא רשלנות בלבד, כך שבשונה מעבירות המתה אחרות, מדובר בעבירת עוון שהעונש המרבי בצידה עומד על 3 שנות מאסר.

הקונפליקט שבין הפגיעה הקשה בערכים המוגנים, לבין רמת האשם הנמוכה, הנובעת מהיסוד הנפשי של רשלנות, עובר כחוט השני בפסיקה, ואולם, על פי ההלכה הפסוקה (לרוב בעבירות של גרימת מוות בתאונות דרכים, אך גם בנסיבות דומות לענייננו), הענישה הראויה לעבירה של גרימת מוות ברשלנות כוללת עונשי מאסר לריצוי בפועל ממש, שיהיה בהם לבטא את החומרה שיש בפגיעה בעקרון קדושת החיים, ולשמש הרתעה מהתנהגות רשלנית בעלת פוטנציאל קטלני, תוך מתן משקל מופחת לנסיבות האישיות של מבצע העבירה.

בהקשר זה ראוי להפנות לדברים שנקבעו בע"פ (מחוזי ירושלים) 6485/02 **ארבלדזה נ' מדינת ישראל** (29.12.02) (להלן- עניין **ארבלדזה**):

"העובדה שמדובר בעבירה שתוצאת ביצועה היא נטילת חייו של אדם, היא נקודת המוצא לשיקולי הענישה. הערך המוגן על ידי העבירה, הערך של שמירה על חיי אדם, הוא ערך כה בסיסי ובעל משקל כה רב, עד כי על מי שפוגע בו יש להטיל עונש מוחשי. בית המשפט מצווה לשוות לנגד עיניו כל העת את קורבן המעשה ובני משפחתו שהם, ולא מבצע העבירה, הנפגעים העיקריים מהמעשה ואת ערך חיי אדם, כערך העומד בפני עצמו, הכולל נטילת נשמה ממי שנברא בצלם. מאידך גיסא, אין להתעלם מכך כי היסוד הנפשי הנדרש לביצוע העבירה הוא רשלנות ולא נדרש קיומה של מחשבה פלילית. בדרך כלל מי שמורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות הוא מי שמעד מעידה חד פעמית, אף כי איומה ונוראה, כאשר הידיעה בדבר תוצאת המעשה שעשה תלווה אותו כל חייו, כמו גם עצם ההרשעה בגרימת מותו של אדם אחר".

בע"פ 389/08 **ברדה נ' מדינת ישראל** (4.6.08) (להלן- עניין **ברדה**) התייחס בית המשפט העליון לסכנה הקשה הגלומה בעבירות הקשורות בשימוש לא ראוי בנשק ובמשחקים אסורים בו, לאחריות הגבוהה המוטלת על המחזיק בנשק לשמירה קפדנית על כללי הבטיחות בנשק ולשימוש בו רק לתכלית לשמה הוא נועד, ולצורך לנקוט בענישה



מחמירה כדי להגן על חיי אדם ולשם מיגורה של התופעה שהפכה נפוצה. על כן נקבעו הדברים הבאים בנוגע למדיניות הענישה הראויה:

"נוכח חומרת התופעה של שימוש רשלני ומשחקים אסורים בנשק, על הסיכונים והנזק שהיא טומנת בחובה, המסתכם על פי רוב, באובדן חיים או בפציעה חמורה המסבה נזק שאינו ניתן לתיקון, הקו העונשי שראוי לנקוט בסוג זה של עבירות הוא קו מחמיר דרך כלל, המתבטא במאסר ממשי לתקופה מידתית, בהתאם לנסיבות המיוחדות של המקרה, ובשים לב לרמת הרשלנות, ולמידת הנזק שנגרם. הקו העונשי המחמיר נועד לתרום משמעותית לביעור של תופעת השימוש הפסול בנשק, ולסייע בהפגמת המסר והתודעה בדבר הסיכון הרב לחיי אדם הטמון בשימוש בלתי זהיר ובלתי מבוקר בו. מנגד, כבכל הליך של ענישה פלילית, לעולם יש לתת משקל לנסיבות המיוחדות של המקרה, ולנסיבותיו האישיות של הנאשם, ולאזנם כנגד קו הענישה המחמיר, המתחייב ממדיניות הענישה הכללית בנושא זה. על פי רוב, הנאשמים בסוג זה של עבירות הם אנשים נורמטיביים, שריצוי עונש מאסר ממשי לעלול לפגוע בהם פגיעה קשה. עם זאת, בהעדר נסיבות אישיות חריגות ומיוחדות לנאשם, אשר יש בהן כדי לגבור על האינטרס העונשי הכללי, ראוי שלא להימנע מגזירת עונש מאסר ממשי..."

לשם בחינת מדיניות הענישה הנוהגת הפנתה ב"כ המאשימה לפסקי הדין הבאים:

- ת"פ (מחוזי ת"א) 31940-06-14 **מדינת ישראל נ' סוליימנוב** (12.2.15), בו בעניינו של נאשם בעל עבר פלילי, שהודה והורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות והזנחת השמירה של כלי יריה, לאחר שהותיר אקדח ומחסניות ללא השגחה בקרבת ידידתו, על אף שבמספר הזדמנויות הביעה בפניו את רצונה לשים קץ לחייה, וקודם לאירוע אף לקחה את האקדח מתיקו, ובסופו של דבר היא נטלה את האקדח, ירתה בראשה ומתה, נקבע מתחם עונש הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר והוטלו עליו 8 חודשי מאסר בפועל.

- עניין **ארבלזדה** הנ"ל, בו בעניינו של שוטר מג"ב, שהודה והורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, לאחר שבהיותו תחת השפעת אלכוהול, נטל את הנשק של חברו, שחרר את הנצרה וביצע נקירה כשהנשק מכוון אל חברו ובכך גרם למותו, הוגשו בעניינו תסקירים חיוביים, המגלים מצב נפשי קשה ורגשות אשמה, הוקל בעונשו מ-16 ל-12 חודשי מאסר בפועל.

- עניין **ברדה** הנ"ל, בו בעניינו של מאבטח שהודה והורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, לאחר שאחרי סיום עבודתו פגש בחברו, לבקשתו שלף את אקדחו, דרך אותו מבלי לוודא שאין בו מחסנית, ובמהלך העברת הנשק לחברו, לחץ על ההדק ונורתה יריה שהרגה את חברו, הוגש בעניינו תסקיר חיובי המשקף מצב נפשי קשה בעקבות האירוע, אושר עונש של 15 חודשי מאסר בפועל.

- ת"פ (מחוזי חיפה) 7067/08 **מדינת ישראל נ' מחאמיד ואח'** (6.7.08), בו בעניינם של נאשמים נעדרי עבר פלילי, שאחד מהם (בעלה של המנוחה) הביא לביתו תת מקלע מאולתר, טען אותו, הדגים לאחר (אחי המנוחה) כיצד מתפעלים אותו, והותיר את הנשק שבתוכו המחסנית על המיטה, האח שיחק בנשק כשהמנוחה יושבת לידו, לחץ על ההדק וירה שתי יריות שאחת מהן פגעה במנוחה והרגה אותה, נדון האח שהורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ושיבוש הליכי משפט ל-20 חודשי מאסר בפועל, לאחר אימוץ הסדר טיעון "סגור", אליו הגיעו הצדדים.



מנגד, הפנה ב"כ הנאשם לפסקי דין במסגרתם הוטלו עונשי מאסר בדרך של עבודות שירות בגין עבירות דומות:

- ת"פ (מחוזי נצרת) 1076/02 **מדינת ישראל נ' גוהרי** (23.6.03), בו בעניינו של שוטר מג"ב, שזוכה מעבירת הריגה והורשע בגרימת מוות ברשלנות, לאחר שגרם למותו של חברו הטוב תוך שימוש בנשק, הוגש בעניינו תסקיר חיובי המבטא קשיים נפשיים כתוצאה מהעבירה, מצוי בקשר הדוק עם משפחת המנוח שביקשה שלא להחמיר בעונשו, הוטל עונש של 5 חודשי מאסר בעבודות שירות (העונש לו עתרה המאשימה בטיעוניה לעונש).

- ת"פ (מחוזי ירושלים) 23/96 **מדינת ישראל נ' עונה** (30.12.96), בו בעניינו של צעיר, חסר נסיון בשימוש בנשק, שזוכה מעבירת הריגה והורשע בגרימת מוות ברשלנות, לאחר שהדגים בפני חברו הטוב שליפת אקדח (של החבר), דרך אותו, כיוון, ירה וגרם למותו, הוחלט להתחשב בנסיבותיו האישיות המיוחדות ובשיקולי שיקום, והוטלו עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

- ת"פ (שלום ת"א) 40365/05 **מדינת ישראל נ' סנבתו** (11.7.06), בו בעניינו של צעיר שהודה והורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, החזקת נשק ושיבוש הליכי משפט, לאחר שלקח את נשקו של אחיו, והחל לשחק בו עם חברו הטוב בדרך של מסירתו מיד ליד, ובמהלך המשחק, נפלט כדור שגרם למות חברו, נסיבותיו האישיות קשות, אבי המנוח ביקש שלא להטיל עליו עונש מאסר, הוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

- ת"פ (שלום ירושלים) 2225/01 **מדינת ישראל נ' רון** (14.12.04), בו בעניינו של שוטר מג"ב, שהורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של גרימת מוות ברשלנות וגרימת חבלה ברשלנות, לאחר שבעת פעילות מבצעית במהלכה עצר רכב חשוד בסיום מרדף, כיוון אקדח טעון ודורך לעבר הנוסעים ברכב, מהאקדח נפלט כדור שגרם למותו של אחד הנוסעים ופצע אחר, התקבל תסקיר חיובי המעיד על מצוקה נפשית בעקבות האירוע, הוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות (העונש לו עתרה המאשימה בטיעוניה לעונש).

- ת"פ (שלום ירושלים) 3038/04 **מדינת ישראל נ' אהרון** (11.9.05), בו בעניינו של שוטר מג"ב, שהודה והורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, פציעה וירי באזור מגורים, לאחר שבמהלך פעילות מבצעית במהלכה הוטל עוצר על יישוב, ירה כדור גומי לעבר חנות, וגרם למותו של אחד מיושביה ולפציעתו הקלה של אחר, הנאשם סבל מנזקים נפשיים, פגיעה בעבודתו ובמשפחתו לאחר האירוע, והוטלו עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

עיון בפסיקה אליה הפנה הסנגור מעלה כי מדובר במקרים חריגים, אשר הצדיקו חריגה לקולא ממדיניות הענישה הנוהגת (וראוי לציין, כי כולם ניתנו לפני תיקון 113 לחוק, כך שלא היה צורך בקביעת מתחם ענישה או בבחינת האפשרות לחריגה ממנו), ואשר אינם דומים לענייננו. לא דומה שימוש בנשק ע"י מי שמיומן בשימוש בו, כנאשם, לשימוש בנשק ע"י צעיר שמעולם לא התנסה בשימוש כזה, ומטבע הדברים, מידת מודעותו ותובנתו לסיכון הרב הכרוך בשימוש זה ולכללי הבטיחות בנשק אינן גבוהות; כך גם לא דומה משחק בנשק, הכולל דריכה, כיוון ושחרור נקירה ללא סיבה, למקרה של שימוש בנשק במסגרת שיקול דעת שגוי במהלך פעילות מבצעית.

אם כך, הפסיקה האמורה אינה עומדת בסתירה להלכה ולפיה הכלל הוא הטלת מאסר בפועל בעבירות דומות, ונקודת מוצא זו אמורה להנחות את בית המשפט בעת קביעת מתחם העונש ההולם.

בעת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש להביא בחשבון לקולא את העובדה שמדובר בעבירת רשלנות,



המבוצעת מטבע הדברים ללא תכנון וללא מחשבה פלילית, כתוצאה מטעות בשיקול הדעת, ומבלי שהנאשם חפץ בתוצאותיה הטראגיות או אף חזה אותן, כאשר על פי הסכמת הצדדים בעניינו, הנאשם סבר כי בנשק אין מחסנית או כדור.

לחומרא, יש להביא בחשבון, כאמור, את הנזק הקשה מכל שנגרם למשפחתו המורחבת של המנוח, בשל האובדן הבלתי נתפס של חיים צעירים שנגדעו בשיא פריחתם, ותחושתם כי מדובר במוות סתמי, נעדר הסבר הגיוני, שנגרם לבנם בבסיס הצבאי בו סברו כי הוא מוגן; את חלקו הבלעדי של הנאשם בביצוע העבירה; ואת קביעתי במסגרת הכרעת הדין כי רמת הרשלנות בה פעל הנאשם היתה גבוהה יחסית, וזאת בהתחשב בחובות הזהירות המוטלות עליו כמי שבקיא בשימוש בנשק, ובהתחשב בכך שהוא ביצע פעולות של דריכה, כיוון ושחרור נקירה, בחפץ שמטבעו הוא מסוכן.

בהתחשב בכל האמור לעיל, לאור מידת הפגיעה בערכים המוגנים, ולאור מדיניות הענישה כפי שהובאה לעיל, בשניונים המחויבים לעניינו, אני סבורה כי מתחם העונש אותו הציעה המאשימה בטיועוניה, הנע בין 10 ל-18 חודשי מאסר בפועל, הוא סביר והולם.

בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מעלה כי מתקיימים לזכות הנאשם נימוקים רבים לקולא, המצדיקים את העמדת עונשו לפחות על הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, ובהם: הודאתו בעובדות כתב האישום (הגם שניתנה הכרעת הדין, זו ניתנה לאחר שמיעת טיעונים משפטיים בלבד), לקיחת האחריות המלאה על מעשיו, תחושת האשם הקשה והחרטה הכנה והממשית שהוא מביע, מהן ניתן היה להתרשם בנקל במהלך המשפט; גילו הצעיר של הנאשם, אשר היה כבן 20 בעת ביצוע העבירה ושירת בשירות צבאי סדיר; עברו הנקי של הנאשם, תפקודו הנורמטיבי, תרומתו החיובית לחברה בעת לימודיו ושירותו הצבאי, והתרשמות שירות המבחן מקיומו של סיכון נמוך להישנות עבירות; הפגיעה של עונש מאסר בנאשם ובמשפחתו, הן לאור גילו והתרשמות שירות המבחן מההשפעה הקשה שתהא למאסר עליו ועל שיקומו, ובעיקר לאור מצבו הנפשי הרעוע ותחושותיו הקשות כלפי עצמו בעקבות העבירה ותוצאותיה, כמפורט בהרחבה בתסקיר.

לכל אלו יש להוסיף את העולה מתסקיר שירות המבחן, המדבר בעד עצמו, לגבי ההתרשמות מאופיו של הנאשם, לגבי גורמי הסיכוי הרבים שפורטו בו, לגבי הטיפול שהנאשם עבר בפן הנפשי מיום ביצוע העבירה, ולגבי נזקקותו הרבה להמשך טיפול, וכן את המשמעות העצומה שמייחס שירות המבחן להשתלבותו של הנאשם בטיפול קבוצתי, שיאפשר לו לעבד את תחושותיו הקשות בעקבות העבירה, ויאפשר את שיקומו ואת התמודדותו עם האירוע הטראומטי ותוצאותיו.

אין ספק, כי מלאכת גזירת הדין היא מלאכה קשה, ובמקרה זה, קשה מנשוא.

מן הצד האחד, נאשם צעיר, שבמהלך חייו ניהל אורח חיים נורמטיבי ותרם לחברה, אשר במעשה לא מכוון, כתוצאה משגגה, קיפח ברגע אחד את חייו של חברו, וסובל מכובד משאה של תחושת האשמה על גרימת מותו של המנוח, ומתחושה כי הוא לא זכאי עוד לחיים טובים ומהנים, תחושה המובילה אותו להסתגרות, להתבודדות ולהענשה עצמית.

מן העבר השני, חייו הצעירים והמבטיחים של המנוח שנגדעו בלא סיבה, ברגע אחד מר ונמהר, אשר הותיר את בני



משפחתו עם חלל עצום בלבם, חלל שאף עונש שיטל על הנאשם, לא יוכל למלא, ושחייהם ככל הנראה לעולם לא ישובו להיות כשהיו.

לאור נתוני האישיים החיוביים מאד של הנאשם, התייחסותו לביצוע העבירה ונזקקותו הרבה לטיפול משמעותי, כפי שפורט בהרחבה לעיל, נתונים המצדיקים ללא ספק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, התלבטתי האם להעתר להמלצת שירות המבחן ולהטיל עליו עונש שירוצה בדרך של עבודות שירות, ולו על מנת שיוכל למצות את ההליך הטיפולי. בסופו של דבר, ולאחר התלבטות קשה, החלטתי כי לאור חשיבות הערך של קדושת החיים, מידת הרשלנות בענייננו והצורך בהרתעת הרבים ובמיגור התופעה של שימוש רשלני בנשק, לא ניתן להסתפק בעונש שאינו כולל מאסר בפועל ממש, ועל כן תינתן חריגה קלה בלבד ממתחם העונש ההולם.

לאור כל האמור לעיל, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

- 1. מאסר בפועל למשך 9 חודשים.**
- 2. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום, יעבור הנאשם עבירה נוספת בה הורשע.**
- 3. פיצוי בסך 20,000 ₪ למשפחת המנוח.**

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ח ניסן תשע"ז, 24 אפריל 2017, במעמד הצדדים.

גילת שלו, שופטת